

ROZHODNUTIE

Ministerstvo dopravy Slovenskej republiky, ako rezortný orgán, vydáva podľa § 7 a § 17 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, na základe oznámenia o zmene strategického dokumentu s celoštátnym dosahom „**Zmena Operačného programu Integrovaná infraštruktúra (verzia 16.0) v súvislosti s riešením energetickej krízy (SAFE)**“ a po ukončení zisťovacieho konania toto rozhodnutie:

Zmena strategického dokumentu s celoštátnym dosahom „Zmena Operačného programu Integrovaná infraštruktúra (verzia 16.0) v súvislosti s riešením energetickej krízy (SAFE)“

sa nebude posudzovať

podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

ODÔVODNENIE

Ministerstvo dopravy Slovenskej republiky (ďalej len „MD SR“), sekcia riadenia projektov, ako Riadiaci orgán pre Operačný program Integrovaná infraštruktúra, zabezpečilo vypracovanie oznámenia o zmene strategického dokumentu s celoštátnym dosahom „**Zmena Operačného programu Integrovaná infraštruktúra (verzia 16.0) v súvislosti s riešením energetickej krízy (SAFE)**“. Na základe uvedeného oznámenia vykonalo MD SR v spolupráci s Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len „MŽP SR“) zisťovacie konanie podľa § 7 a v súlade s § 17 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“).

Oznámenie o zmene strategického dokumentu s celoštátnym dosahom bolo vypracované podľa § 5 ods. 5 a prílohy č. 2 zákona a obsahovalo základné údaje o navrhovanej zmene strategického dokumentu – Operačného programu Integrovaná infraštruktúra (ďalej len „OPII“), s uvedením jej charakteru, hlavných cieľov, obsahu, vecného a časového harmonogramu prípravy a schvaľovania, vzťahu k iným strategickým dokumentom a s uvedením orgánu kompetentného na prijatie predmetnej zmeny a druhu schvaľovacieho dokumentu. Vzhľadom na charakter navrhovaných zmien bola zmena strategického dokumentu vypracovaná invariantne. Oznámenie o zmene strategického dokumentu s celoštátnym dosahom bolo podľa § 17 ods. 3 zákona listom č. 17590/2023/SRP/43943 zo dňa 5.5.2023 doručené MŽP SR, sekcii posudzovania vplyvov na životné prostredie, odboru posudzovania

vplyvov na životné prostredie a zverejnené dňa 11.5.2023 v hromadnom informačnom prostriedku s celoštátnym dosahom (denník Pravda) a na webových sídlach www.opii.gov.sk a www.enviroportal.sk podľa § 6 ods. 1 a § 17 ods. 3 zákona.

V rámci zisťovacieho konania MD SR listom č. 17590/2023/SRP/43945 zo dňa 5.5.2023 zaslalo informáciu o zverejnení oznámenia so žiadosťou o zaujatie stanoviska k zverejnenému oznámeniu podľa § 6 ods. 2 písm. a) zákona 29 dotknutým orgánom.

Hlavným cieľom navrhovanej zmeny OPII (verzia 16.0) je podpora opatrení na riešenie dôsledkov energetickej krízy so zameraním na kompenzáciu zvýšených cien energií pre zraniteľné domácnosti, ktoré v rokoch 2022 - 2023 čelia inflačnému tlaku na rast životných nákladov. Cieľom týchto zmien a doplnení v OPII je zabezpečiť maximálne využitie disponibilných zdrojov európskych štrukturálnych a investičných fondov na riešenie dôsledkov energetickej krízy, ktorá vznikla jednak v dôsledku nepriaznivých vplyvov pandémie COVID-19 a neskôr aj vojenskej agresie Ruskej federácie proti Ukrajine, ako aj zrýchliť a zefektívniť čerpanie pridelennej alokácie a minimalizovať riziko nedočerpania disponibilných zdrojov.

Na národnej úrovni bol dňa 14. decembra 2022 uznesením vlády Slovenskej republiky č. 806/2022 schválený materiál „Návrh na riešenie dopadov energetickej krízy prostredníctvom EŠIF zdrojov programového obdobia 2014 – 2020 a rámec implementácie (SAFE-CARE)“ predložený Ministerstvom investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky (ďalej len „MIRRI SR“) v spolupráci s Ministerstvom financií Slovenskej republiky. Vláda Slovenskej republiky bodom C.1. uložila vybraným ústredným orgánom vykonávajúcim funkciu riadiacich orgánov vykonať zmenu operačného programu v podobe presunu disponibilného zostatku zdrojov EÚ na podporu opatrení iniciatívy SAFE.

Návrhom zmeny OPII tak dochádza k zmene v obsahovom zameraní operačného programu – vytvára sa nová prioritná os za účelom riešenia energetickej krízy, ktorá vznikla v dôsledku ruskej agresie voči Ukrajine a ďalších externých faktorov. Pôvodné ciele OPII sa tak rozširujú o nový cieľ, ktorý je zameraný na kompenzáciu nákladov na energie pre zraniteľné domácnosti. Ciele OPII na naplnenie stratégie Únie na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu zostávajú bez zmeny.

V návrhu zmeny OPII (verzia 16.0) sa vykonali nasledovné zmeny:

1. Zmena finančného plánu OPII

Vo finančnom pláne OPII vo verzii 16.0 bol vykonaný relatívne veľký počet presunov. Snahou Riadiaceho orgánu pre OPII (ďalej len „RO OPII“) je týmto „ustáliť“ alokácie jednotlivých prioritných osí a prípadné finančné odchýlky konečných zostatkov na konci programového obdobia vysporiadať predovšetkým flexibilitou platieb na každú prioritnú os za jednotlivé fondy a za kategórie regiónov¹. Prehľad finančných presunov v členení podľa prioritných osí vrátane stručnej identifikácie presunu je uvedený v tab. 1.

Tab. 1 Prehľad zmien vykonaných vo finančnom pláne OPII 16.0

PO ŠC	Zmena alokácie KF/EFRR (v EUR)	Zmena alokácie ŠR (v EUR)	Zmena alokácie VVZ (v EUR)	Zmena alokácie VSZ (v EUR)	Stručná identifikácia finančného presunu
PO 1 ŠC 1.1 ŠC 1.3	+ 50 000 000	+ 8 823 530	0	0	Ide o navýšenie zdrojov z PO 2. Zdroje budú využité prijímateľmi ZSSK a ŽSR na obstaranie nových vlakových súprav a dofinancovanie modernizácie železničnej infraštruktúry v sieti TEN-T v úseku Svrčinovec – št. hr. SR/ČR.
PO 2 ŠC 2.1	- 60 000 000	- 10 588 235	0	0	RO OPII rozhodol o finančnom presune z dôvodu pretrvávajúcich rizík pri projekte D1 Hubová - Ivachnová a primeraných podmienkach vytvorených v PO 1 a PO 4 absorbovať tieto zdroje prostredníctvom „rezervných projektov“.

¹ Čl. 130(3) všeobecného nariadenia.

PO 4 ŠC 4.1	+ 10 000 000	+ 588 235	0	+ 1 176 471	Presun zdrojov z PO 2 na zabezpečenie financovania modernizácie ľavej plavebnej komory vodného diela Gabčíkovo. Realokované zdroje komplementárne doplnia financovanie projektu z nástroja CEF. Pozn.: Prijímateľom projektu je Vodohospodárska výstavba, štátny podnik s pomerom financovania Kohézny fond – prostriedky EÚ: 85, Kohézny fond – spolufinancovanie ŠR: 5 a Vlastné súkromné zdroje: 10.
PO 6 ŠC 6.1 ŠC 6.2	- 150 000 000	- 26 470 589	0	0	Presun disponibilnej alokácie do novovytvorenej PO 15 na financovanie opatrení na kompenzáciu vysokých cien energií pre zraniteľné domácnosti. Zdroje boli pôvodne určené na výstavbu a modernizáciu ciest I. triedy v gescii Slovenskej správy ciest a výstavbu R2 Košice, Šaca – Košické Ofšany (2. úsek, 1. fáza), ktorý bude realizovaný vo fázach s Programom Slovensko 2021 – 2027 v inom finančnom pomere ako sa pôvodne predpokladalo. Projekty týkajúce sa rozvoja ciest I. triedy budú zaradené do zoznamu projektov Programu Slovensko 2021 - 2027.
PO 7 ŠC 7.1 - 7.9	- 200 000 000	- 35 294 117	0	0	Presun disponibilnej alokácie PO 7 do novovytvorenej PO 15 na financovanie opatrení na kompenzáciu vysokých cien energií pre zraniteľné domácnosti. Zdroje boli pôvodne určené v ŠC 7.1 - 7.9 v rámci PO 7. V nadväznosti na realokáciu boli pomerne ponížené aj oblasti intervencií v sume 200 mil. eur.
PO 9 ŠC 9.1	- 74 818 551	0	0	0	Presun disponibilnej alokácie PO 9 do novovytvorenej PO 15 na financovanie opatrení na kompenzáciu vysokých cien energií pre zraniteľné domácnosti. Realokované finančné prostriedky predstavujú disponibilné zdroje + finančné prostriedky, ktoré sa fázovaním a nedočerpaním postupne uvoľňujú.
PO 9 ŠC 9.5	- 128 600 000	0	0	- 25 000 000	Presun disponibilnej alokácie z PO 9 do novovytvorenej PO 15 na financovanie opatrení na kompenzáciu vysokých cien energií pre zraniteľné domácnosti. Voľné zdroje sú za EFRR, bez ŠR, nakoľko presunuté boli zdroje z DoP výziev, bez spolufinancovania zo ŠR. VSZ sú upravené podľa reálnej skutočnosti zakontrahovaných projektov, ktoré budú implementované.
PO 9 ŠC 9.5	- 15 300 000	- 3 150 000	0	0	Presun alokácie pridelenej na FN v rámci PO 9 do PO 11 rovnako na FN. Presun v príslušnom pomere (85:15) + presun 450 tis. € z voľných zdrojov ŠR v rámci PO 9 do PO 11, taktiež na FN.
PO 10 ŠC 10.1	+ 5 910 000	+ 2 600 000	0	0	Presun voľnej alokácie MH SR z PO 10 a PO 12 v prospech MŠVVaŠ SR. Cieľom je finančne pokryť navýšenie NFP projektu ACCORD.
PO 10 ŠC 10.3	- 4 000 000	- 4 000 000	0	0	Presun alokácie pridelenej na FN v rámci PO 10 do PO 12 rovnako na FN. Presun v príslušnom pomere (50:50)
PO 10 ŠC 10.3	- 1 460 000	- 450 000	0	- 1 050 000	Presun voľných zdrojov MH SR v rámci PO 10 z alokácie MH SR do MŠVVaŠ SR. Jedná sa o úspory v rámci DoP projektov a NP. Pomer je daný dostupnosťou voľných zdrojov, t. j. všetky voľné zdroje EFRR a ŠR (v rámci MH SR majú projekty rôzne intenzity a pomery financovania). VSZ sú upravené podľa reálnej skutočnosti zakontrahovaných projektov, ktoré budú implementované.
PO 11	+ 15 300 000	+ 3 150 000	0	0	Presun alokácie pridelenej na FN v rámci PO 9 do PO 11 rovnako na FN. Presun v príslušnom pomere (85:15) + presun 400 tis. € z voľných zdrojov ŠR v rámci PO 9 do PO 11, taktiež na FN.

PO 11	- 21 400 000	0	0	0	Presun disponibilnej alokácie z PO 11 do novovytvorenej PO 15 na financovanie opatrení na kompenzáciu vysokých cien energií pre zraniteľné domácnosti. Voľné zdroje sú za EFRR, bez ŠR, nakoľko presunuté boli zdroje z DoP výziev, bez spolufinancovania zo ŠR. VSZ nie je potrebné upraviť, nakoľko odzrkadľujú reálnu skutočnosť zakontrahovaných projektov, ktoré budú implementované.
PO 12	- 4 450 000	- 2 150 000	0	- 2 300 000	Presun voľných zdrojov MH SR v rámci PO 12 do PO 10 alokácie MŠVVaŠ SR. Jedná sa o úspory v rámci DoP projektov a NP. Pomer je daný dostupnosťou voľných zdrojov, t. j. všetky voľné zdroje EFRR a ŠR (v rámci MH SR majú projekty rôzne intenzity a pomery financovania). VSZ sú upravené podľa reálnej skutočnosti zakontrahovaných projektov, ktoré budú implementované.
PO 12	+ 4 000 000	+ 4 000 000	0	0	Presun alokácie pridelennej na FN v rámci PO 10 do PO 12 rovnako na FN. Presun v príslušnom pomere (50:50).
PO 15 ŠC 15.1	+ 574 818 551	0	0	0	Novovytvorená prioritná os 15 na financovanie opatrení na kompenzáciu vysokých cien energií pre zraniteľné domácnosti. V súlade s čl. 25b ods. 3 všeobecného nariadenia predstavuje miera spolufinancovania prioritnej osi 100 %.
SPOLU	0	- 62 941 176	0	- 27 173 529	-

Vysvetlenie skratiek: DoP – dopytovo orientované projekty, FN – finančné nástroje, PO – prioritná os, NFP – nenávratný finančný príspevok, NP – národný projekt, ŠC – špecifický cieľ, ŠR – štátny rozpočet, VRR – viac rozvinutý región, VVZ – vlastné verejné zdroje, VSZ – vlastné súkromné zdroje

Celková alokácia OPII vo verzii 16.0 za zdroje EÚ sa po vykonaní finančných presunov nezmení. Úspora na zdroji štátneho rozpočtu predstavuje sumu 62 941 176 eur. Celková finančná bilancia za jednotlivé tematické oblasti podporované z OPII je nasledovná (údaje sú uvedené za zdroje EÚ):

1. Doprava: zníženie alokácie o 150 mil. EUR,
2. Informačná spoločnosť: zníženie alokácie o 200 mil. EUR,
3. Výskum a inovácie: zníženie alokácie o 224,8 mil. EUR,
4. Podpora utečencov v Európe (CARE): bez zmeny,
5. Podpora pre zmiernenie energetickej krízy (SAFE): pridelenie alokácie v sume 574,8 mil. EUR.

2. Vytvorenie novej prioritnej osi 15 a stanovenie špecifických cieľov vrátane opisu typu a príkladov aktivít

Cieľom novovytvorenej prioritnej osi je riešiť výlučne iniciatívu SAFE (čl. 25b všeobecného nariadenia). Tomu zodpovedá aj navrhovaný *Špecifický cieľ 15.1 Zníženie negatívnych dôsledkov energetickej krízy na ohrozené skupiny* a opis typu a príklady oprávnených aktivít. V nadväznosti na aktivity boli stanovené príslušné cieľové skupiny a prijímatelia tak, aby mohli byť výdavky na pomoc pre zraniteľné domácnosti uhradené čo najskôr.

Novovytvorená prioritná os 15 – Podpora pre zmiernenie dôsledkov energetickej krízy (SAFE) bude implementovaná prostredníctvom národného projektu, čím sa predpokladá rýchla absorpcia finančnej alokácie. Finančné prostriedky OPII, presunuté do tejto prioritnej osi, tak budú využité na podporu úhrady nákladov na energie pre zraniteľné domácnosti v počte 586 144 zraniteľných domácností. Táto podpora môže byť poskytnutá bez ohľadu na kategórie regiónov, čo v podmienkach Slovenskej republiky (ďalej len „SR“) znamená vrátane Bratislavského samosprávneho kraja.

Celková alokácia prioritnej osi sa stanovuje na 574,8 mil. EUR, čo predstavuje 9,56 % celkovej alokácie OPII (za zdroje EÚ). V súlade s čl. 25b ods. 3 všeobecného nariadenia predstavuje miera spolufinancovania prioritnej osi 100 % zo zdrojov EÚ. Výška predpokladanej alokácie je indikatívna

a môže sa zmeniť vzhľadom na vývoj implementácie operačného programu. Poskytovateľom pomoci v rámci PO 15 bude MD SR.

3. Zmena opisu typu a príkladov aktivít

Zmena a doplnenie aktivít prioritných osí 1 až 6:

Prioritná os 5 – Železničná infraštruktúra a obnova mobilných prostriedkov

- v špecifickom ciele 5.3 sa v rámci aktivity „H. Obnova mobilných prostriedkov železničnej verejnej osobnej dopravy“ dopĺňa nový odsek v znení „*Oprávnenu aktivitou v prioritnej osi je taktiež obstaranie jazdených („second hand“) koľajových vozidiel, ak žiadateľ preukáže opodstatnenosť takéhoto projektu. Finančné prostriedky z PO 5 sú na obstaranie jazdených vozidiel vyčlenené návratnou formou pomoci cez finančné nástroje*“.

Predmetnou úpravou ide o precizovanie textu, ktorým RO OPII detailnejšie špecifikuje, že v rámci aktivity H. je oprávnenu aktivitou taktiež nákup jazdených („second hand“) koľajových vozidiel zabezpečujúcich verejnú železničnú osobnú dopravu, a to za predpokladu, že žiadateľ preukáže opodstatnenosť takéhoto projektu a o jeho financovanie požiadava návratnou formou financovania cez finančné nástroje.

4. Zmena zoznamu a hodnôt vybraných merateľných ukazovateľov

Úprava hodnôt vybraných merateľných ukazovateľov prioritných osí vyplýva z vykonaných finančných presunov. Cieľom úpravy merateľných ukazovateľov je zrealizovanie ich hodnôt voči skutočnosti, zohľadnenie súčasného a prognózovaného vývoja v implementácii a stanoviť ich presnejšie hodnoty ako na začiatku programového obdobia 2014 – 2020.

5. Úprava alokácií v rámci príslušných kategórií intervencií

V súvislosti s úpravou finančného plánu dochádza aj k úprave príslušných kódov intervencií vo vybraných prioritných osiach.

6. Aktualizácia príloh OPII

V nadväznosti na vykonané úpravy OPII boli aktualizované nasledujúce prílohy OPII:

- príloha č. 21 Obrázky, grafy a texty.

V priebehu zisťovacieho konania k zmene strategického dokumentu s celoštátnym dosahom boli doručené na MD SR tieto písomné stanoviská od dotknutých subjektov (stanoviská sú uvádzané v skrátenom znení):

1. Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR – odbor globálnych ekonomických politík (list č. 028922/2023-ODEA-10 zo dňa 16.05.2023)

- k oznámeniu o zmene strategického dokumentu s celoštátnym dosahom si neuplatňuje pripomienky.

MD SR: Berie na vedomie.

2. Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR – sekcia štrukturálnych fondov EÚ (list č. 2023/7488:3-A1440 zo dňa 12.05.2023)

- k navrhovaným zmenám Operačného programu Integrovaná infraštruktúra (verzia 16.0) nepredkladá pripomienky.

MD SR: Berie na vedomie.

3. Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR – sekcia implementácie projektov informatizácie, odbor programovania a metodiky (list č.018030/2023/ORPM-2 zo dňa 12.05.2023)

- v relevantných častiach dokumentov týkajúcich sa revízie 16.0 OPII, v súvislosti s doplnením novovytvorenej prioritnej osi 15.0 Podpora pre zmiernenie dôsledkov energetickej krízy (SAFE), žiada neuvádzať ako funkciu sprostredkovateľského orgánu pre prioritnú os 15 MIRRI SR, nakoľko uvedené nespadá do kompetencie MIRRI SR.

MD SR: Pripomienka bola akceptovaná a zohľadnená v OPII. Poskytovateľom pomoci v rámci prioritnej osi 15 bude Ministerstvo dopravy SR.

4. Prešovský samosprávny kraj – odbor strategického rozvoja (list č. 05649/2023/DUPaZP-5 zo dňa 19.05.2023)

- oznámenie o zmene strategického dokumentu berie na vedomie bez pripomienok.

MD SR: Berie na vedomie.

5. Úrad Trnavského samosprávneho kraja – odd. územného plánovania a životného prostredia (list č. 08873/2023/OÚPŽP-2 zo dňa 24.05.2023)

- nemá pripomienky a strategický dokument nepožaduje posudzovať v zmysle zákona.

MD SR: Berie na vedomie.

6. Ministerstvo vnútra SR, sekcia informatiky, telekomunikácií a bezpečnosti MV SR, organizačný odbor, odd. stratégie a podpory riadenia projektov (list č. SITB-OO1-2023/000608-006 zo dňa 26.05.2023)

- oznámenie o zmene strategického dokumentu s celoštátnym dosahom berie na vedomie.

MD SR: Berie na vedomie.

7. Ministerstvo hospodárstva SR – odd. programovania, monitorovania a hodnotenia (list č. 03950/2023-4211-233608 zo dňa 26.05.2023)

- k tabuľke 2.15.1, časť Kategória regiónu (Menej rozvinutý) - nová prioritná os môže zahŕňať financovanie z EFRR z rôznych kategórií regiónov, nie len z menej rozvinutých regiónov, odporúčame uviesť N/A. Uvedené je potrebné upraviť aj v tabuľke 144 v časti Kategória regiónu, ako aj v nasledujúcich tabuľkách 145 až 148 a v tabuľkách 150 a 151.

MD SR: Pripomienka je neakceptovaná. Do novovytvorenej prioritnej osi 15 OPII boli realokované len prostriedky z kategórie "Menej rozvinutý región", pričom tieto prostriedky môžu byť v zmysle flexibilit všeobecného nariadenia využité v rôznych kategóriách regiónov.

- v časti Výsledky odporúčame upraviť zátvorku na konci prvej vety zo znenia ("zásobovanie plynom") na ("zásobovanie energiou") s cieľom zachovania flexibility. Zároveň odporúčame vypustiť poslednú, všeobecnú vetu v znení „Podpora môže byť poskytovaná z fondov EFRR, ESF a Kohézny fond zameniteľne, vrátane zdrojov REACT EU.“, keďže v danom prípade ide iba o zdroje EFRR.
- v prílohe č. 21 je potrebné v Tabuľke 1 upraviť subjekt zodpovedný za implementáciu PO 15 v zmysle platnej dohody.

MD SR: Pripomienky boli akceptované a zohľadnené v OPII.

8. Úrad Nitrianskeho samosprávneho kraja – odbor strategických činností (list č. CS 8198/2023, CZ 19389/2023 zo dňa 26.05.2023)

- strategický dokument nesmie byť v rozpore s Územným plánom regiónu Nitrianskeho kraja schváleným uznesením č. 113/2012 z 23. riadneho zasadnutia Zastupiteľstva Nitrianskeho samosprávneho kraja konaného dňa 14. mája 2012 a jeho záväznou časťou vyhlásenou Všeobecne záväzným nariadením NSK č. 2/2012 a ani s jeho Zmenami a doplnkami č. 1 schválenými uznesením č. 111/2015 zo 16. riadneho zasadnutia Zastupiteľstva Nitrianskeho samosprávneho kraja konaného dňa 20. júla 2015 a ich záväznou časťou vyhlásenou Všeobecne záväzným nariadením NSK č. 6/2015. K oznámeniu o zmene strategického dokumentu nemá iné pripomienky a strategický dokument nepožaduje posudzovať podľa zákona.

MD SR: Berie na vedomie.

9. Ministerstvo financií SR – sekcia európskych fondov (list č. MF/011446/2023-522, z. č.: 020725/2023 zo dňa 23.05.2023)

- z hľadiska vecnej príslušnosti podľa §6 ods. 6 zákona č. 24/2006 Z. z. nemá k návrhu strategického dokumentu pripomienky.

MD SR: Berie na vedomie.

10. Ministerstvo obrany SR – sekcia majetku a infraštruktúry (list č. SEMaI-EL13/2-3-2465/2023 zo dňa 25.05.2023)

- z pohľadu záujmov obrany štátu nemá k strategickému dokumentu žiadne pripomienky.

MD SR: Berie na vedomie.

11. Banskobystrický samosprávny kraj – odd. územného plánovania a životného prostredia (list č. 09765/2023/ODDUPZP-2 zo dňa 26.05.2023)

- k zmene predloženého strategického dokumentu nemá pripomienky.

MD SR: Berie na vedomie.

12. Ministerstvo zdravotníctva SR – sekcia európskych programov a projektov (list č. S10228-2023-ORPIP-7 zo dňa 24.05.2023)

- z hľadiska vecnej pôsobnosti rezortu zdravotníctva nemá pripomienky.

MD SR: Berie na vedomie.

Úrad vlády SR, Ministerstvo kultúry SR, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, Ministerstvo spravodlivosti SR, Ministerstvo životného prostredia SR, Bratislavský samosprávny kraj, Trenčiansky samosprávny kraj, Žilinský samosprávny kraj, Košický samosprávny kraj, Únia miest Slovenska, Únia dopravy, pôšt a telekomunikácií SR, Asociácia odborových zväzov dopravy, pôšt a telekomunikácií, Slovenská obchodná a priemyselná komora, Združenie miest a obcí Slovenska, Zväz stavebných podnikateľov Slovenska a Slovenská akadémia vied, ani Rada Technologickej agentúry a Riadiaci výbor pre prioritné osi 9 až 12 v zákonnej lehote a ani do vydania tohto rozhodnutia písomné stanovisko rezortnému orgánu nedoručili.

Verejnosť sa v priebehu zisťovacieho konania k zmene strategického dokumentu s celoštátnym dosahom osobitne nevyjadřila. Verejnosti bolo súčasne umožnené uskutočniť konzultácie podľa § 63 zákona, o ktoré do vydania tohto rozhodnutia nikto nepožiadaval.

Vyhodnotenie kritérií pre zisťovacie konanie podľa prílohy č. 3 zákona:

1. Relevantnosť strategického dokumentu pre integráciu environmentálnych vrátane zdravotných otázok, predovšetkým z hľadiska podpory udržateľného rozvoja.

Uvedené kritérium je irelevantné. Zmenou OPII sa nepredpokladajú zmeny vplyvu strategického dokumentu na životné prostredie, ako ani v oblasti udržateľného rozvoja.

2. Rozsah, v ktorom strategický materiál vytvára rámec pre navrhované projekty a iné aktivity, či už z hľadiska jeho lokalizácie, povahy, veľkosti a prevádzkových podmienok, alebo z hľadiska alokácie zdrojov.

Predmetom zmeny OPII na verziu 16.0 je predovšetkým vytvorenie novej prioritnej osi 15 – Podpora pre zmiernenie dôsledkov energetickej krízy (SAFE) a úprava finančného rámca OPII formou interných presunov. Hlavným cieľom navrhovanej zmeny OPII (verzia 16.0) je podpora opatrení na riešenie dôsledkov energetickej krízy so zameraním na kompenzáciu zvýšených cien energií pre zraniteľné domácnosti, ktoré v rokoch 2022 - 2023 čelia inflačnému tlaku na rast životných nákladov.

Ako ďalšie navrhované zmeny v OPII je možné uviesť doplnenie a úpravu opisu typu a príkladov aktivít vo vybraných prioritných osiach realizovaných prioritne formou precizovania textu, úpravu zoznamu a hodnôt vybraných merateľných ukazovateľov a údajov v príslušných kategóriách intervencií.

Investície z OPII budú slúžiť prioritne na vyplňanie medzier a chýbajúcich dopravných spojení v základnej infraštruktúre na národnej a cezhraničnej úrovni s dôrazom na trvalo udržateľnú, ekologickjšiu a nákladovo-efektívnejšiu dopravnú infraštruktúru. V oblasti rozvoja informačnej spoločnosti by mali investície prispieť k zlepšovaniu kvality a prístupu k informačným a komunikačným technológiám a zvýšeniu ich využívania. Cieľom aktivít v oblasti podpory výskumu a inovácií je vytvorenie stabilného prostredia priaznivého pre inovácie pre všetky relevantné subjekty a podporu zvýšenia efektívnosti a výkonnosti systému výskumu, vývoja a inovácií, ako základného piliera pre zvyšovanie konkurencieschopnosti, trvalo udržateľného hospodárskeho rastu a zamestnanosti. Vytvorením prioritnej osi 14 sa otvoril priestor na financovanie opatrení zameraných na migračné výzvy súvisiace s ruskou agresiou proti Ukrajine.

Návrhom zmeny OPII dochádza k zmene v obsahovom zameraní operačného programu – vytvára sa nová prioritná os za účelom riešenia energetickej krízy, ktorá vznikla v dôsledku ruskej agresie voči Ukrajine a ďalších externých faktorov. Pôvodné ciele OPII sa tak rozširujú o nový cieľ, ktorý je zameraný na kompenzáciu nákladov na energie pre zraniteľné domácnosti. Ciele OPII na naplnenie stratégie Únie na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu zostávajú bez zmeny.

Zmenou OPII na verziu 16.0 dochádza k nárastu celkovej orientačnej sumy plánovanej na podporu cieľov súvisiacich so zmenou klímy (z 11,25 % na 11,48 %), nakoľko predmetom úpravy sú aj kategórie intervencií, pre ktoré je v zmysle prílohy 1 vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) č. 215/2014 stanovený koeficient na výpočet podpory poskytovanej na ciele v oblasti zmeny klímy s hodnotou 40 % a 100 %.

Zmena OPII je navrhnutá v súlade s príslušnými pravidlami EŠIF a využíva flexibility, ktoré boli zavedené v rámci modifikácie kohéznej legislatívy na programové obdobie 2014 – 2020 zameranej na prijatie výnimočných opatrení na použitie fondov EÚ na podporu zraniteľných domácností (SAFE²). Navrhovaná zmena nemá vplyv na súlad OPII s horizontálnymi princípmi podľa článku 7 a 8 všeobecného nariadenia.

3. Rozsah, v rámci ktorého strategický dokument ovplyvňuje iné strategické materiály, vrátane hierarchicky zostavených strategických materiálov.

Navrhované zmeny OPII majú vplyv na vybrané informácie poskytnuté v Partnerskej dohode SR 2014 - 2020 v zmysle článku 15 všeobecného nariadenia, keďže navrhovanou realokáciou zdrojov vo finančnom pláne OPII dochádza k presunu prostriedkov medzi tematickými cieľmi. Schválenie zmeny OPII tak má vplyv na potrebu úpravy Partnerskej dohody SR 2014 - 2020.

4. Environmentálne problémy vrátane zdravotných problémov, ktoré sú relevantné z hľadiska strategického materiálu.

Uvedené kritérium nie je relevantné. V súvislosti s predkladanou zmenou OPII je možné očakávať, že priame vplyvy na životné prostredie nebudú odlišné od tých, ktoré už boli identifikované v procese posudzovania strategického dokumentu OPII a OP Výskum a inovácie (ďalej len „OP VaI“). Vykonanou zmenou sa nepredpokladajú environmentálne problémy vrátane zdravotných problémov relevantné pre OPII. Navrhované opatrenia v rámci novej prioritnej osi 15 nepredpokladajú priamy vplyv na životné prostredie vzhľadom na obsahové zameranie osi.

5. Povaha environmentálnych vplyvov vrátane vplyvov na zdravie, ako sú pravdepodobnosť, trvanie, frekvencia, kumulatívny charakter vplyvov, možnosť vrátenia do pôvodného stavu, veľkosť a rozsah (napr. geografická oblasť alebo počet obyvateľov, ktoré budú pravdepodobne ovplyvnené), hodnota a zraniteľnosť pravdepodobne dotknutého územia z hľadiska zvláštnych prírodných charakteristík alebo

² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/435 z 27. februára 2023, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2021/241, pokiaľ ide o kapitolu REPowerEU v plánoch obnovy a odolnosti, a ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1303/2013, (EÚ) 2021/1060 a (EÚ) 2021/1755 a smernica 2003/87/ES.

kultúrneho dedičstva, prekročených noriem kvality životného prostredia alebo hraničných hodnôt, alebo intenzívneho využívania územia.

V súvislosti s navrhovanou zmenou OPII je možné očakávať, že priame vplyvy na životné prostredie nebudú výrazne odlišné od tých, ktoré už boli identifikované v procese posudzovania strategického dokumentu OPII a OP VaI. Predpokladá sa, že časť finančných prostriedkov presunutých do PO 1 na nákup nových elektrických jednotiek a dofinancovanie projektu modernizácie železničnej infraštruktúry v sieti TEN-T v úseku Svrčinovec – št. hr. SR/ČR, zlepšia podmienky v danom území znížením emisií a hlukovej záťaže, zlepšením kvality ovzdušia a atraktivity cestovania pre širokú verejnosť. Dofinancovaním projektu ľavej plavebnej komory vodného diela Gabčíkovo v rámci PO 4 sa zlepšia podmienky vodnej dopravy na rieke Dunaj. Finančné prostriedky OPII presunuté do novovytvorenej osi budú zase poskytnuté pre zraniteľné domácnosti na podporu úhrady nákladov na energie, ktoré budú prispievať k podmienkam vedúcim k dobrému zdraviu obyvateľov v rámci skupiny zraniteľných domácností. Tieto aktivity zásadným spôsobom neovplyvnia zložky životného prostredia vrátane environmentálnych vplyvov a vplyvov na zdravie ľudí oproti už hodnoteným vplyvom, nakoľko boli posúdené v procese posudzovania strategického dokumentu OPII a OP VaI. Ostatné aktivity OPII, ktoré boli zmenou strategického dokumentu navrhnuté, predstavujú len úpravu vybraných merateľných ukazovateľov a hodnôt ukazovateľov, zmenu údajov v príslušných kategóriách intervencií a úpravu finančného plánu OPII, čím sa neočakáva zmena povahy environmentálnych vplyvov vrátane vplyvov na zdravie. Prípadné vplyvy na životné prostredie súvisiace s realizáciou jednotlivých projektov boli zhodnotené podľa ustanovení zákona.

6. Environmentálne riziká vrátane zdravotných rizík.

Navrhovaná zmena OPII bude mať pravdepodobne nepriamy vplyv na zdravotný stav obyvateľstva v určitých mestách SR oproti už posúdených vplyvov v rámci SEA procesu OPII a OP VaI. Pôvodne alokované finančné zdroje PO 6, ktoré boli určené na výstavbu rýchlostnej cesty R2 Košice, Šaca – Košické Olšany (fázovaný projekt) a ciest I. triedy – obchvatov miest Šaľa, Sabinov, Stropkov, Prievidza a Holíč, neprispievajú k zníženiu negatívnych vplyvov na zdravie obyvateľstva ako zníženie hluku, vibrácií, prašnosti a pod. v intraviláne týchto miest tak, ako sa predpokladalo v čase posudzovania vplyvov OPII. Vyššie uvedených päť obchvatov je v súčasnosti v rôznom štádiu prípravy a v omeškaní ovplyvnené pandemiou ochorenia COVID-19, ako aj infláciou stavebných materiálov, služieb a prác, ktorú spôsobila vojenská agresia Ruskej federácie na území Ukrajiny. Napriek všetkým faktorom, finančné prostriedky na realizáciu týchto projektov sú zabezpečené z Programu Slovensko 2021 – 2027 a budú sa realizovať s istým omeškaním. Naopak, v prípade s navrhovanou novou prioritnou osou sa predpokladá, že prevažujúci vplyv na zdravotný stav obyvateľstva bude nepriamo pozitívny, keďže aktivity novovytvorenej prioritnej osi 15 budú prispievať k ochrane zdravia obyvateľov v rámci skupiny zraniteľných domácností s cieľom kompenzovať im vysoké ceny energií, a tým zabezpečiť ich základné životné podmienky.

7. Cezhraničný charakter vplyvov.

Všetky cezhraničné vplyvy boli zhodnotené v rámci posudzovania vplyvov OPII a OP VaI podľa zákona, pričom nedochádza k takým zmenám, ktoré by mali vplyv na zmenu charakteru vplyvov presahujúcich štátne hranice.

8. Rozsah, v rámci ktorého strategický dokument ovplyvní hodnotné alebo citlivé oblasti, ako je krajina s uznaným národným alebo medzinárodným štatútom ochrany [napr. chránené územia a ich ochranné pásma, navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, európska sústava chránených území (Natura 2000), chránené vodohospodárske oblasti].

Navrhovanou zmenou OPII sa neočakávajú zmeny vplyvu strategického dokumentu na chránené územia a ich ochranné pásma, územia sústavy chránených území Natura 2000, chránené vodohospodárske oblasti odlišných od už posúdených vplyvov v rámci SEA procesu podľa zákona. Prípadné vplyvy na chránené územia súvisiace s realizáciou jednotlivých projektov budú zhodnotené podľa ustanovení zákona v súlade so zákonom č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Navrhovaná aktivita v rámci novej prioritnej osi 15 nemá vplyv na chránené územia.

9. Význam strategického dokumentu pre uplatňovanie osobitných predpisov v oblasti životného prostredia.

Kritérium nie je relevantné. Vykonanou zmenou nedochádza k zmene uplatňovania osobitných predpisov v oblasti životného prostredia.

Z á v e r y

MD SR v spolupráci s MŽP SR vykonalo zisťovacie konanie k zmene strategického dokumentu s celoštátnym dosahom „Operačný program Integrovaná infraštruktúra 2014 – 2020“ podľa § 7 a § 17 zákona.

MD SR v rámci zisťovacieho konania posúdilo všetky vyjadrenia a pripomienky doručené k oznámeniu o zmene strategického dokumentu s celoštátnym dosahom „Zmena Operačného programu Integrovaná infraštruktúra (verzia 16.0) v súvislosti s riešením energetickej krízy (SAFE)“, zohľadnilo povahu a rozsah navrhovanej zmeny z hľadiska jej významu očakávaných vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľstva, pričom prihliadalo na kritériá pre zisťovacie konanie uvedené podľa prílohy II smernice 2001/42/ES Európskeho parlamentu a Rady o posudzovaní účinkov určitých plánov a programov na životné prostredie, ktoré boli prebraté do právneho poriadku Slovenskej republiky prostredníctvom prílohy č. 3 zákona. Keďže v rámci zisťovacieho konania nebol identifikovaný závažný negatívny vplyv na životné prostredie, ako ani závažný vplyv na životné prostredie presahujúci štátne hranice, rozhodlo MD SR tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

POUČENIE

Zisťovacie konanie sa nevykonáva podľa zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov, a preto sa voči nemu nemožno odvolať.

Toto rozhodnutie možno preskúmať súdom podľa zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov.

Ing. Erna Dohnáliková
generálna riaditeľka

Rozdeľovník:

Doručuje sa:

1. Úrad vlády SR, Námestie slobody 1, 813 70 Bratislava
2. Ministerstvo hospodárstva SR, Mlynské nivy 44/a, 827 15 Bratislava 212
3. Ministerstvo financií SR, Štefanovičova 5, P.O.BOX 82, 817 82 Bratislava
4. Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR, Stromová 1, 813 30 Bratislava
5. Ministerstvo kultúry SR, Nám. SNP č. 33, 813 31 Bratislava
6. Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, Dobrovičova 12, 812 66 Bratislava
7. Ministerstvo obrany SR, Kutuzovova 8, 832 47 Bratislava
8. Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR, Hlboká cesta 2, 833 36 Bratislava 37
9. Ministerstvo vnútra SR, Pribinova 2, 812 72 Bratislava
10. Ministerstvo zdravotníctva SR, Limbová 2, P.O.BOX 52, 837 52 Bratislava 37
11. Ministerstvo životného prostredia SR, Námestie L. Štúra 1, 812 35 Bratislava
12. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Špitálska 4-8, 816 43 Bratislava
13. Ministerstvo spravodlivosti SR, Račianska 71, 813 11 Bratislava
14. Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR, Pribinova 25, 811 09 Bratislava
15. Bratislavský samosprávny kraj, Sabinovská 16, P.O.BOX 106, 820 05 Bratislava 25
16. Trnavský samosprávny kraj, Starohájska 10, P.O.BOX 128, 917 01 Trnava
17. Trenčiansky samosprávny kraj, K dolnej stanici 7282/20A, 911 01 Trenčín
18. Banskobystrický samosprávny kraj, Námestie SNP 23, 974 01 Banská Bystrica
19. Nitriansky samosprávny kraj, Rázusova 2A, 949 01 Nitra
20. Žilinský samosprávny kraj, ul. Komenského 48, 011 09 Žilina
21. Prešovský samosprávny kraj, Námestie mieru 2, 080 01 Prešov
22. Košický samosprávny kraj, Námestie Maratónu mieru 1, 042 66 Košice
23. Združenie miest a obcí Slovenska, Bezručova 9, 811 04 Bratislava
24. Únia miest Slovenska, Biela 6, 811 01 Bratislava
25. Únia dopravy, pôšt a telekomunikácií SR, Bazová 2, 821 08 Bratislava
26. Asociácia odborových zväzov dopravy, pôšt a telekomunikácií, Legionárska 27, 831 04 Bratislava
27. Slovenská obchodná a priemyselná komora, Grösslingová 4, 816 03 Bratislava
28. Zväz stavebných podnikateľov Slovenska, Viedenská cesta 5, 851 01 Bratislava
29. Slovenská akadémia vied, Štefánikova 49, 814 38 Bratislava